

LV 41.2 Regio Enschede/Zwolle; Traktementen predikanten

1. De LV en de traktemeten van predikanten.

Op de LV Enschede 1985 is deze thematiek reeds aan de orde geweest. Op grond van een voorstel van NGK Maastricht "dat zij het redelijk en verantwoord acht de predikanten te honoreren volgens een schaal van" werd een studiec commissie benoemd, welke op de LV Dronten 1988 voorstelde de minimum uitkeringsgrondslag van de SEV samen te laten vallen met de minimum honorering van de predikant. Dit voorstel, aangevuld met enige randvoorwaarden, werd als regeling aangenomen.

Op de LV Ede 1991 introduceerde de Commissie Steunbehoevende kerken een traktementschaal gebaseerd op leeftijd en verdeeld in 4 groepen naar het ledental van de gemeenten. De bedoeling hiervan was, dat het traktement van de predikant, juist bij kerken die financiële steun nodig hadden, niet de sluitpost van de begroting zou zijn. In hoeverre deze schaal heeft gewerkt en in de loop van de jaren al of niet is bijgesteld, is ons niet bekend.

2. Onduidelijkheid.

Nog steeds blijkt zowel bij predikanten als bij kerkenraden onduidelijkheid te bestaan over wat redelijk is om te vragen en wat redelijk is om te geven. En wanneer niet volgens bepaalde schalen gewerkt wordt is evenmin duidelijk welke tussentijdse verhogingen gewenst dan wel noodzakelijk zijn.

Daarbij is over en weer geen onwil in het spel, maar simpelweg onwetendheid.

Onwetendheid bijvoorbeeld over het verschil tussen het bedrag dat achter "traktement predikant" op de begroting staat en het besteedbaar inkomen van een predikant. Ook al omdat fiscaal gezien de predikant niet in loondienst is, maar als een kleine zelfstandige gerekend wordt. O.a. de steeds veranderende wetgeving (denk bv aan de WAZ) deed br. Wattèl, voorzitter van de SEV, op de vergadering van aangesloten kerken in voorjaar 1999 de kerken de raad geven voor de berekening van het traktement gebruik te maken van de publicaties van het Gereformeerd Maatschappelijk verbond te Zwolle.

3. Regio regelingen.

Het is ons bekend dat de regio Alkmaar-Zaandam een normschaal heeft aangenomen, in hoeverre dit door andere regio's is overgenomen is ons niet bekend.

4. Voorstel.

Op grond van het voorgaande stelt de regio Enschede-Zwolle voor:

De LV spreekt uit, dat met inachtneming van de zelfstandigheid en de vrijheid van de plaatselijke kerk, de kerken aanbevolen wordt zich te binden aan een traktementschaal, met de jaarlijkse aanpassingen. Bv zoals in gebruik bij de Gereformeerde kerken (vrijgemaakt), de Christelijke Gereformeerde Kerken of de Gereformeerde kerken (syn.), althans tenminste een schaal daarvan afgeleid.

LV 41.5 Brief NGK Zoetermeer; Vertrouwensfunctie predikanten en beroepingscommissies

1. Aanleiding

Tijdens de vijfde zitting van landelijke Vergadering van 1998 is op 6 juni gesproken over een voorstel van de NGK Rijsbergen betreffende verandering van de beroepingsprocedure inclusief het instellen van een vertrouwenspersoon. Besloten is de beroepingsprocedure niet te veranderen en de gemeenten de gelegenheid te geven met voorstellen te komen. Naar aanleiding van de ervaringen van de NGK van Zoetermeer tijdens het beroepingsproces heeft bezinning plaats gevonden over een mogelijke rol voor vertrouwenspersonen op plaatselijk, regionaal of landelijk niveau.

Vanuit een probleemstelling worden aanbevelingen en voorstellen gedaan voor het beroepsproces en de rol van vertrouwenspersonen.

2. Probleemstelling

In de afgelopen jaren zijn Nederlands Gereformeerde Kerken meerdere malen geconfronteerd met spanningen tussen predikant en gemeente. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot een breuk tussen beide. Voor zowel de gemeente als de predikant gaat aan een breuk een periode van moeite, zorgen en verdriet vooraf. Maar de periode daarna is voor beide ook moeizaam door de verwerking van het ontstane leed.

Voor de gemeente is het een periode van bezinning om wonden en vaak de verdeeldheid over de gang van zaken te verwerken.

Voor de predikant breekt een periode van verwerking en bezinning aan en ontstaat de hoop op een beroep. Naar buiten toe geeft een dergelijke gang van zaken niet het beeld dat we moeten uitstralen als gemeente van Christus; daar moeten liefde, verdraagzaamheid en eenheid in Christus heersen.

Hoewel de NGK Zoetermeer zelf niet is geconfronteerd met deze problematiek werden we tijdens het laatste beroepsproces wel geconfronteerd met gevolgen van een losmaking. De predikanten in kwestie zijn immers beroepbaar. Bij de voorbereiding van een voorstel tot beroep zijn gegevens over de predikant nodig om te bepalen of verdere stappen zinvol zijn. Het in een vroegtijdig stadium benaderen van de predikanten is als bezwaarlijk ervaren omdat dat verwachtingen kan wekken en teleurstelling veroorzaken als het contact niet wordt voortgezet. Nadere gegevens over de achtergronden van de breuk zijn gewenst om te kunnen beoordelen of deze ook in de eigen gemeente tot problemen met de predikant zouden kunnen leiden. Het zich verdiepen in de situatie kost (veel) tijd en het risico van een mogelijke herhaling van de problemen zal in veel gevallen leiden tot de conclusie nog even niet verder te gaan met deze predikant. De praktijk laat zien dat deze predikanten veelal geen beroep meer krijgen vanuit onze gemeenten, en dat terwijl er een groot aantal vacatures is. De indringende vraag rijst hierbij of we binnen onze kerken de betreffende predikanten wel een reële kans geven op een beroep. Uit oogpunt van liefde en zorg voor onze predikanten kunnen en moeten we ons afvragen of we geen betere uitgangspositie voor hen kunnen creëren.

3. Voorstellen en aanbevelingen

De hiervoor geschetste problematiek dwingt ons tot bezinning. De predikanten zijn de gemeenten gegeven om hen voor te gaan. Hun verantwoordelijkheid is groot en zij moeten 'te meer rekenschap afleggen van de wijze waarop zij de gemeente voorgaan' (Hebr. 13). De toerusting van predikanten en het beroepingswerk moeten met grote zorg worden omgeven.

Daarnaast zal er in de periode dat een predikant een gemeente dient ook zorg moeten zijn voor het welzijn van hem en zijn gezin. De voorstellen en aanbevelingen die worden gedaan zijn enerzijds gericht op het voorkomen van problemen en anderzijds op het op een liefdevolle wijze ruimte creëren voor predikanten na losmaking van hun gemeente.

Voorstellen

1. Wij stellen voor een vertrouwensfunctie op landelijk niveau in te stellen.
De taak van deze vertrouwensfunctie is primair het verstrekken van gegevens aan gemeenten over predikanten die op zoek zijn naar een nieuwe gemeente.
Deze vertrouwensfunctie zou ook over achtergrondinformatie moeten beschikken van de problematiek die ten grondslag lag aan de losmaking van een predikant. Deze gegevens worden vrijwillig verstrekt door de betreffende gemeente en predikant.
De vertrouwensfunctie zou uitgevoerd kunnen worden door, bij voorkeur, een tweetal wijze personen, zodat onderling overleg mogelijk is. Die wijze personen worden door (het bestuur van) de landelijke vergadering gevraagd.
Met het aanstellen van vertrouwensfunctionarissen kan tevens een tweede doel worden gediend. Predikanten kunnen bij hen aangeven, dat zij een andere gemeente zouden willen dienen. Daarnaast zouden predikant en gemeente ook samen aan kunnen geven, dat

zij het op termijn wenselijk vinden dat de predikant een nieuwe gemeente gaat dienen c.q. de gemeente gediend wordt door een andere predikant

Voor predikanten en gemeenten kan zo ruimte worden gecreëerd om waar dit gewenst is in liefde uit elkaar te gaan.

2. In het AKS (artikel 10 en 30) is vastgelegd dat de regionale vergadering een belangrijke rol heeft bij de losmaking (het ontslag) van een predikant van een gemeente. Het karakter van die artikelen is hoofdzakelijk gericht op beoordeling van de situatie. Wij stellen voor om - veelal overeenkomstig de praktijk - de regio aanvullend ook een meer bemiddelende rol te geven.
Een door de regio in te stellen vertrouwenscommissie zou reeds eerder door een kerkenraad ingeschakeld kunnen worden om zo mogelijk nog tot oplossing van de problematiek te komen.
3. Het beroepingswerk is zowel voor de gemeente als voor de predikant een proces dat met grote zorgvuldigheid in afhankelijkheid van de Here wordt uitgevoerd.
Het nemen van voldoende tijd om elkaar goed te leren kennen in geestelijk opzicht en qua karakter is van groot belang. Zowel de predikant als de gemeente hebben echter meestal beperkte ervaring met het beroepingswerk. Het beschikbaar stellen van een handreiking voor kennismaking en gesprekspunten kan ondersteunend werken in de structurering van gesprekken.
Wij stellen voor een dergelijke handreiking op te stellen.

Aanbevelingen

1. De achtergronden van de losmaking kunnen sterk van elkaar verschillen. Wij hebben hier geen juist beeld van.
Vanuit een vertrouwensfunctie zou er in de toekomst een duidelijker en vollediger beeld kunnen worden gegeven en voorstellen worden geformuleerd om tot verbetering te komen. Afhankelijk van de aard van voorstellen kunnen deze worden voorgelegd aan de Landelijke Vergadering, de verschillende predikantenopleidingen of de TSB.
2. Stel in de gemeente een vertrouwenspersoon aan die mogelijke problemen tussen predikant en gemeente signaleert en bespreekbaar maakt. Deze vertrouwenspersoon kan zich laten ondersteunen door anderen. Hij is in principe lid van de kerkenraad en kan de ouderling van de predikant zijn.
3. Een predikant is naast leraar ook herder. Door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen als toenemende echtscheidingen, ongehuwd samenwonen en de mondigheid van gemeenteleden zijn vaardigheden op het gebied van omgang met gemeenteleden steeds belangrijker geworden. Dit facet zou met nadruk aandacht moeten krijgen in de voorlichting aan potentiële theologiëstudenten. Daarnaast zal tijdens de studie zowel theoretische als praktische training op dit gebied nodig zijn.

LV 41.6 Brief Regio 's-Gravenhage; Ondersteuning van voorstel Zoetermeer

Het door de Nederlands Gereformeerde Kerk Zoetermeer aan de Landelijke Vergadering 2001 gericht voorstel, u aangeboden bij brief d.d. 210700, is op 19 oktober jl. tijdens een vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken binnen het regionaal verband 's-Gravenhage, onderwerp van bespreking geweest.

De door de regiokerken afgevaardigden konden zich in grote lijnen achter het voorstel scharen, echter wel met enige restricties. Zo konden van de zijde van de afgevaardigden de volgende commentaren worden beluisterd:

1. een in te stellen vertrouwenspersoon of commissie slechts belasten met een adviserende en informatieve taak, zonder enig beslissend gezag;
2. gesprekken op vrijwillige basis te laten plaatsvinden en bij informatieverstrekking de in het geding zijnde personen tevoren inlichten;

3. teneinde een mogelijk spanningsveld tussen vertrouwens- en informatie activiteiten te voorkomen die twee functies scheiden;
4. per conflictsituatie een vertrouwenspersoon of commissie benoemen ter voorkoming van mogelijke gezagsvorming.

In principe ziet de regio derhalve het belang in van een vertrouwenspersoon/commissie die 'vraag' en 'aanbod' in het beroepingswerk bij elkaar zou kunnen brengen, alsmede van een mogelijkheid tot deskundige hulp bij conflictsituaties. Een en ander behoeft uiteraard nog nadere overweging en uitwerking.

LV 41.7 Brief Regio Alkmaar -Zaandam; Advies traktementen

In haar vergadering van mei 2000 heeft de Regionale Vergadering Alkmaar -Zaandam besloten aan de Landelijke Vergadering een voorstel te doen om tot vorming van een landelijke commissie advies traktementen te komen.

Sinds 1996 functioneert in onze Regio de Commissie Advies Traktementen.

De Commissie adviseert de Regio en de lidkerken omtrent traktementsaangelegenheden. Omdat ons als Regiokerken dit zo goed bevalt, stellen we de kerken voor om tot instelling van een Landelijke Commissie Advies Traktementen te komen.

Uiteraard zijn we bereid de totstandkoming en de werkwijze van de Commissie nader toe te lichten.

LV 42.2 Verslag Diaconale Commissie

Nadat de LV Doorn 1998 op voorstel van de Nederlands Gereformeerde Kerk van Amersfoort had besloten het toen functionerende Centraal Diakonaal Comité om te vormen naar een Diaconale Commissie van de LV van de Nederlands Gereformeerde Kerken, heeft de Diaconale Commissie de volgende activiteiten ondernomen.

Het organiseren van conferenties.

Op 31 oktober 1998 werd in Utrecht een conferentie georganiseerd met als onderwerp *Bezinning op de taak van de diaken*.

Hierbij kwam vooral aan de orde de vraag hoe het gesteld is met de zorg om de zorgers. Is de kring van hulpverleners vaak niet veel te klein en dientengevolge de druk op hen te groot? Hoe kunnen diaconieën de gehele gemeente activeren en motiveren? Na een principiële bezinning door Drs. J.M. Mudde werd een aantal casussen, aangedragen door de diaconieën van Apeldoorn, Eindhoven en Rotterdam, onder leiding van Mw. H. de Rijk, medewerkster van de STAGG voor toerustingswerk, besproken.

In samenwerking met de consultant van het Diaconaal Steunpunt van de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt), de heer J. Lenting, en de diaconieën van de Nederlands Gereformeerde Kerken van Amersfoort en Rotterdam-Overschie heeft de DC op 30 oktober 1999 in Leerdam een conferentie georganiseerd met als thema *Diaconaal beleid maken*.

Aan de hand van door het Diaconaal Steunpunt ontwikkeld en door genoemde diaconieën gesteld materiaal werd de aanwezigen enerzijds de noodzaak van het ontwikkelen van beleid op diaconaal gebied geschetst en werden hen anderzijds hulpmiddelen aangereikt om daarmee een concrete start mee te maken.

De belangstelling voor het door het Diaconaal Steunpunt aangeboden materiaal was zeer groot.

De voorbereiding voor de conferentie van 2000 die op 28 oktober in Leerdam zal worden gehouden, is gestart.

Er zal dan nagedacht worden over de vraag *Hoe om te gaan met verlies*. Hierbij zal door Dr. A. van der Dussen o.a. naar aanleiding van het boek Job gesproken worden over de inhoud

van de gesprekken en zal Mw. H. de Rijk de aanwezigen een handreiking doen op het vlak van communicatie.

Op alle conferenties is altijd ruim de gelegenheid voor de STAGG om verslag te doen van het werk van de stichting, om daarover verantwoording af te leggen en om de betrokkenheid van de diaconieën bij haar werk te vergroten.

Stichting voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg.

Jaarlijks vindt overleg plaats tussen de Diaconale Commissie en het bestuur van de STAGG m.b.t. het door haar te voeren beleid, de relatie tussen de STAGG en de kerken, het jaarverslag en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties voor de kerken. In 2000 betrof dit overleg ook de noodzakelijk geachte statutenwijziging als gevolg van de in de loop der tijd gewijzigde activiteiten.

Op verzoek van het bestuur zijn twee commissieleden lid van de door de STAGG in het leven geroepen *Klachtencommissie*.

In februari 1999 heeft de DC aan het bestuur van de STAGG verzocht het initiatief te nemen tot de instelling van een *Werkgroep inzake de bestrijding van seksueel misbruik*. Namens de DC zou F. van Egmond zitting nemen in deze commissie.

Dit plan is inmiddels achterhaald door andere ontwikkelingen.

Op initiatief van een werkgroep met leden uit de Nederlands Gereformeerde Kerken, o.a. de predikanten Drs. J.C. Schaeffer en Dr. R.R. Ganzevoort, de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt) en de Christelijke gereformeerde Kerken is door Stichting De Driehoek een *Meldpunt Seksueel Misbruik binnen pastorale/kerkelijke relaties* geopend. De heer F. van Egmond is inmiddels bij deze werkgroep als vertegenwoordiger van de DC betrokken.

In 1999 heeft de synode van de Gereformeerde kerken (Vrijgemaakt) voor een periode van drie jaar financiële steun toegezegd aan het Meldpunt, heeft zij een deputaatschap in het leven geroepen dat zich moet bezinnen op vragen rondom deze problematiek en heeft zij de kerken opgeroepen zich te verbinden met het Meldpunt.

Ook tal van Nederlands Gereformeerde kerken hebben zich naar aanleiding van een oproep vanuit het Meldpunt hieraan geconformeerd. De DC stelt de LV voor vergelijkbare besluiten te nemen. De DC denkt hierbij vooralsnog aan een budget van maximaal f 2.500 per jaar. Voorlopig wordt de bijdrage aan het Meldpunt betaald door de STAGG.

De DC stelt zich gaarne achter het door leden van de werkgroep geformuleerde en bij dit verslag gevoegde voorstel tot de instelling van een werkgroep/commissie die zich bezig houdt met de materie van seksueel misbruik binnen pastorale relaties in onze kerken.

In de laatste gemeenschappelijke vergadering van de DC met het bestuur van de STAGG op dinsdag 20 juni 2000 is opnieuw de problematiek aan de orde geweest van het niet of niet volledig bijdragen van een aantal kerken aan het werk van de STAGG.

Hoewel het bestuur van de STAGG in het verleden reeds veel pogingen heeft ondernomen om de kerken ervan te overtuigen dat het van essentieel belang is dat alle Nederlands Gereformeerde Kerken deze gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen en er ook vorig jaar nog een gezamenlijke brief hierover is geschreven door STAGG en DC aan die kerken die hierin nog tekort schieten, zijn er nog steeds 24 kerken die onvoldoende bijdragen.

De gemiddelde bijdrage is in 1999 f 9,52 per ziel geweest, terwijl de richtbijdrage f 11,00 bedroeg.

De financiering van het werk van de STAGG loopt hierdoor gevaar. Het bestuur zal, wanneer de gemiddelde bijdrage niet op het niveau van de richtbijdrage komt te liggen, genoodzaakt zijn over te gaan tot verhoging van de richtbijdrage. Hierdoor zouden de kerken die wèl naar behoren bijdragen de dupe worden.

Indertijd is de STAGG (voorheen Stichting Anno 1970) volgens de wens van de gezamenlijke diaconieën, geuit tijdens een diaconale conferentie, opgericht. Mede door deze ontstaansgeschiedenis ziet de DC ook op het vlak van de benodigde middelen voor haarzelf een taak weggelegd.

De DC verzoekt daarom de LV te bezien of ook voor het werk van de STAGG gekomen kan worden tot een door de LV gevraagde bijdrage per ziel.

Bijlage LV 42.2 Verslag Diaconale Commissie

Wanneer de LV tot deze uitspraak zou komen, kan de feitelijke afhandeling daarvan in overleg met de financiële commissie van de LV verder ter hand worden genomen.

Het behartigen van diaconale zaken.

Hieronder valt naar het oordeel van de DC ook de hiervoor vermelde problematiek inzake het *Meldpunt Seksueel Misbruik binnen pastorale/kerkelijke relaties*.

In mei 2000 heeft de DC een oproep naar de kerken uit doen gaan om te collecteren voor de slachtoffers van de *ramp in Enschede*. Dit gebeurde in overleg met de centrale diaconale instanties in de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt) en de Christelijke Gereformeerde Kerken. De verdeling van de opbrengst over verschillende hulporganisaties zal in samenspraak tussen "onze" drie kerkgenootschappen gedaan worden.

Een verzoek van de *Interkerkelijke Stichting tot bevordering van Nazorg aan ex-gedetineerden* (ISNA) aan de LV van Doorn om te participeren in deze stichting is nog in behandeling bij de DC.

Samenstelling van de DC.

Na het vertrek van Mr. L. Verheij als voorzitter van de STAGG en de vervanging van de broeders K. van der Toorn (maart 2000), P. Sneep en D. IJlst (september 2000) is de samenstelling van de DC als volgt.

Dhr. F. van Egmond (voorz.), Abelenlaan 23, 1829 EG Oudorp, 072 – 512 06 41
Mw. C. Wagenvoort-Valstar (secr.), Gratamastraat 6, 3067 SE Rotterdam, 010-467 73 69
Dhr. E.J. Vonk (penn.), Kleine Beer 7, 7904 LR Hoogeveen, 0528 - 269 273
Dhr. D.J. Boer, Singel 3, 4141 AS Leerdam, 0345 - 611 687
Mw. M.M.F. Bosker, Amstelkade 38-1, 1078 AG Amsterdam, 020 - 676 19 72
Mw. P.J. Bouterse, Groen van Prinstererstraat 65, 3131 GD Vlaardingen, 010- 434 78 43
Dhr. L. Eland (namens STAGG), Heerderweg 42, 8161 BM Epe, 0578 – 620 774
Dhr. C.F. Groen, Winde 69, 8265 EG Kampen, 038 – 331 30 65

De DC verzoekt de LV achteraf akkoord te gaan met de benoeming van haar nieuwe leden.

Bijlage bij verslag Diaconale commissie

Voorstel om te komen tot de instelling van een werkgroep/commissie die zich bezig houdt met de materie van seksueel misbruik binnen pastorale relaties in onze kerken

Het kwaad van seksueel misbruik gaat aan de kerkelijke samenleving niet voorbij. Ook binnen onze gemeenten worden ambtsdragers regelmatig geconfronteerd met schrijnende gevallen van incest. Helemaal ontstellend is het als de dader binnen de kerkelijke samenleving ook nog eens ambtsdrager of kerkelijk werker is. Het is dan ook een roeping van de kerk om dit kwaad waar nodig aan de kaak te stellen, waar het kwaad geschied is er met een houding van bewogenheid en herderlijke zorg op te reageren en het zo mogelijk te voorkomen.

In de praktijk hebben plaatselijke gemeenten meestal niet de deskundigheid in huis om dit kwaad, wanneer het zich voordoet, adequaat aan te pakken. Bovendien is voor een goede benadering van deze materie een grote mate van onafhankelijkheid gewenst. Wanneer aan deze voorwaarden niet is voldaan is het gevaar groot dat de aangerichte schade alleen nog maar wordt vergroot.

Sinds 1 maart 1999 is door De Driehoek (een stichting voor maatschappelijke dienstverlening, gerelateerd aan de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt)) een Meldpunt Seksueel Misbruik binnen pastorale relaties gestart. Stichting De Driehoek is tot dit initiatief gekomen in overleg met een werkgroep, die bestaat uit leden van de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt), de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken.

Gerelateerd aan dit Meldpunt functioneert een klachtencommissie met deskundigen van verschillende disciplines (juristen, therapeuten en pastores), afkomstig uit de drie genoemde kerkverbanden.

Het genoemde Meldpunt Seksueel Misbruik is geheel op vrijwillige basis van start gegaan om te voorzien in een geconstateerde behoefte. Aan alle kerken van ons kerkverband is bij de start van dit Meldpunt gevraagd om aan haar ambtsdragers en kerkelijke werkers te vragen hun medewerking te verlenen aan een eventuele klachtenbehandeling door de klachtencommissie en het oordeel van deze commissie zoveel als mogelijk te volgen. Maar het is noodzakelijk dat dit initiatief wordt ingebed in officiële kerkelijke kaders door besluitvorming van de daartoe geëigende kerkelijke vergaderingen.

Daarom stellen wij aan de Landelijke Vergadering van Amersfoort voor om te besluiten tot het instellen van een commissie of werkgroep die zich met deze materie bezig houdt. Het voorstel richt zich met name op het bestrijden van het kwaad van het seksueel misbruik binnen pastorale relaties. Maar het verdient aanbeveling dat deze commissie/werkgroep ook alert blijft op situaties van seksueel misbruik die buiten dit strikte kader vallen.

Aan deze commissie/werkgroep zou de volgende opdracht kunnen worden gegeven:

- a. Onderzoek te doen naar en voorstellen van beleid te doen over mogelijkheden en vormen van pastorale zorg, opvang en begeleiding.
 - Deze zorg zou zich in eerste instantie moeten richten op de slachtoffers van seksueel misbruik, met name in pastorale relaties.
 - Daarnaast zou er ook zorg gegeven moeten worden aan gemeenten waarbinnen dit misbruik plaats gevonden heeft.
- b. Onderzoek te doen naar en voorstellen van beleid te doen met betrekking tot de kerkrechtelijke kaders waarbinnen adequaat met deze problematiek kan worden omgegaan.
 - Onderzocht dient te worden in hoeverre een oordeel van de klachtencommissie die met het Meldpunt verbonden is ook een kerkrechtelijke status kan krijgen.
 - Preventief zou gedacht kunnen worden aan een meldingsplicht van gevallen van vastgesteld seksueel misbruik waarbij ambtsdragers of kerkelijke werkers betrokken zijn.
- c. Voorstellen te doen voor en zo mogelijk reeds uitvoering te geven aan voorlichting aan en scholing van pastores en kerkelijke werkers. Dit is noodzakelijk uit het oogpunt van preventie.
 - Onderzocht dient te worden of in de opleiding, c.q. begeleiding van aanstaande predikanten hier voldoende aandacht voor is. Het is aan te bevelen hiervoor plaats in te ruimen in het programma van de Theologische Studiebegeleiding.
 - Verder is het goed te komen tot het opstellen en aanvaarden van een beroeps- of gedragscode voor predikanten. Hierbij zou moeten worden nagegaan op welke wijze deze code een verplichtend karakter kan krijgen.
 - Ook zou bij de scholing en toerusting van vrijwilligers in de pastorale zorg of het jeugdwerk hiervoor aandacht moeten zijn.
- d. Hierbij te streven naar samenwerking met andere kerken van gereformeerde belijdenis. Dit is ook met het oog op bundeling van deskundigheid en op een zo groot mogelijke uniformiteit in de benadering van deze materie van groot belang.

Deze opdracht zou gegeven kunnen worden aan de Diaconale Commissie. De Landelijke Vergadering zal deze Commissie een budget ter beschikking stellen om de kosten die aan dit onderzoek verbonden zijn te vergoeden. Tevens kan uit de beschikbaar gestelde gelden een vergoeding worden verleend aan die leden van de reeds functionerende klachtencommissie die aan het Meldpunt Seksueel Misbruik verbonden is.

LV 46.3 Regio Enschede/Zwolle; Interkerkelijk Dovenpastoraat

Bij deze willen wij u een voorstel doen om tot een vorm van deelname aan het Interkerkelijk Dovenpastoraat, afgekort ID, te komen. Alvorens nader op dit voorstel in te gaan het volgende.

Ter informatie

Sinds 1975 werken de Nederlands Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Christelijke Gereformeerde Kerken samen in het Interkerkelijk Dovenpastoraat (ID). In een bijlage vindt u de overeenkomst van samenwerking, waarin zowel de principiële uitgangspunten als de organisatorische uitwerkingen van het ID zijn vastgelegd.

Onder de verantwoordelijkheid van het ID behoort o.a. het houden van aangepaste kerkdiensten voor doven, pastoraat onder doven, begeleiding van ouders met doven kinderen en het bieden van hulp aan kerken met dove gemeenteleden.

Hiertoe zijn drie predikanten in dienst, die in drie verschillende regio's, die samen het hele land beslaan, werkzaam zijn. Binnen die regio's functioneren een twintigtal Interkerkelijke Commissies, gevormd door leden uit de kerken van een bepaald gebied.

Achtergrond voorstel

In 1997 gaf het ID – in de persoon van ds. A. Dingemanse en via de Ned. Geref. Kerk van Enschede-Zuid - te kennen er prijs op te stellen indien de Nederlands Gereformeerde Kerken tot een vorm van deelname aan het ID zouden kunnen komen.

De concrete aanleiding hiervoor was de aanstelling die een zuster uit de gemeente van Enschede-Zuid, t.w. Elselie de Jong-van der Zwaard (afgestudeerd aan *de Wittenberg*) ontvangen had als voorganger in de onder de verantwoordelijkheid van het ID gehouden dovensdiensten. Hoewel zij hiernaast ook op andere wijze betrokken zou kunnen worden bij het werk onder doven - bijvoorbeeld als jeugdweker onder jonge doven - is uitbreiding van de werkzaamheden van het ID om financiële redenen echter niet mogelijk.

Uit informatie van het ID bleek verder, dat er reeds contacten tussen de Nederlands Gereformeerde Kerken en het dovenpastoraat bestaan. In verschillende gemeenten werden/worden wel eens dovensdiensten gehouden(waarbij gebruik gemaakt wordt van de diensten van het ID), in een aantal gevallen functioneren gemeenteleden in de Interkerkelijke Commissies en enkele gemeenten dragen ook financieel bij aan een Interkerkelijke Commissie.

Gelet op deze situatie had het ID de vrijmoedigheid om bij de Nederlands Gereformeerde Kerken aan te kloppen met het verzoek ook op landelijk niveau in het ID te participeren.

Nadere uitwerking voorstel

De Nederlands Gereformeerde Kerken zouden binnen het ID op de volgende wijze kunnen participeren:

- a. De NGK kunnen er naar streven om zich volledig aan te sluiten bij het ID en ook in overleg met de reeds participerende kerken de overeenkomst van samenwerking te aangaan en daarbij inhoud te geven aan garanties voor een bepaald stuk werk. Bijvoorbeeld: Wij stellen ons garant voor een werker uit NGK-kring (predikant/pastoraal werker/opbouwwerker) voor een bepaalde deeltijd. In de overeenkomst van samenwerking is afgesproken dat de Ned. Herv. Kerk, de Geref. kerken en de Chr. Geref. kerken alle drie een predikant voor dit werk afstaan en de predikant financieren. De NGK zou zich garant kunnen stellen voor een pastoraal werker uit eigen kring met een deeltijdfunctie (bijv. 40 of 30 of 20%).

Ook zou dit betekenen dat de dovenpredikanten toestemming zouden moeten krijgen om in aangepaste diensten voor doven en horenden voor te gaan.

Zoals ook een eventuele pastoraal werker uit NGK kring toestemming dient te krijgen om het pastoraat aan doven uit de samenwerkende kerken uit te oefenen. Het is duidelijk dat in dit alles ook de reeds samenwerkende kerken zeggenschap hebben en dat dus toestemming verkregen moet worden van de bevoegde instanties binnen die kerken.

- b. De NGK zouden waarnemers kunnen sturen naar het ID om mee te denken en om dit werk ook in de NGK meer bekendheid te geven en te stimuleren. Daarbij zou aan het ID gevraagd kunnen worden om regelmatig ook aangepaste diensten te beleggen in Ned. Geref. kerken, waar doven lid zijn. (Hetgeen in de praktijk hier en daar al wel gebeurt, waar plaatselijke kerken aansluiting gezocht hebben bij een Interkerkelijke commissie.)

Dit laatste zou mogelijk een opstapje kunnen zijn naar latere volledige participatie zoals beschreven onder a.

Tenslotte nog dit over een mogelijke organisatie. In de SoW-kerken is er binnen de organisatie een werkgroep ID, die vanuit de SoW-kerken leiding geeft aan het ID en verantwoording verschuldigd is aan de kerken via rapportage. In de Chr. Geref. kerken is er een deputaatschap Pastoraat in de gezondheidszorg, dat participeert in het ID door 2 deputaten af te vaardigen naar het gezamenlijk college van Werkgroep en deputaten. Mogelijk dat de NGK een Commissie Dovenpastoraat zouden kunnen benoemen.

Steun regio Enschede/Zwolle

De regio Enschede/Zwolle heeft uitgesproken dit verzoek van het ID over te nemen en aan de LV voor te leggen. Daarvoor zijn een aantal redenen.

Van degenen die gebruik maken van het werk van het ID horen we dat het werk hen tot zegen is. Zonder dit werk zouden sommige doven in ons midden verstoken blijven van een werkelijke deelname aan de kerkdiensten.

Ook voor het pastoraat aan dove gemeenteleden kan het ID van betekenis zijn. De last van het doof zijn is zeer groot en door middel van contacten binnen en steun vanuit het ID en de IC's kan geholpen worden die last te dragen.

Deelname aan het ID lijkt ons een geëigende manier om dove gemeenteleden te kennen te geven, dat wij ten volle de middelen, die er zijn om hen te laten deelnemen aan eredienst en vormen van kerkelijk leven, willen steunen.

Het gebruik van de diensten van het ID door ook dove leden van de NGK legt een bepaalde (morele) verantwoordelijkheid bij ons kerkverband.

Over de precieze vorm waarin wij binnen het IDP zouden kunnen participeren heeft de regio Enschede/Zwolle geen uitspraak gedaan.